

w innych krajach takich jak Kanada, USA, Niemcy e – learning odnosi sukcesy w sektorze prywatny jak i w sektorze publicznym.

Głównym problemem moich rozważań jest odpowiedź na pytania o funkcję, cele, formy i w końcu efektywność nauczania na odległość jako nowego trendu szkolnictwa. Przeanalizuję czy e-learning jest skuteczniejszą techniką nauczania od standardowych metod. Wskażę jej wady i zalety .

W kolejnej części referatu przedstawię jakie korzyści czerpią firmy z tej techniki, dlaczego przedsiębiorstwa wybierają rozwiązania e- learningowe oraz jakie możliwości stwarzają platformy e-learning w edukacji szkolnej. Poruszę również zagadnienia dotyczące szkoleń oraz profesjonalnego rozwoju kadry dydaktycznej zainteresowanej pracą w sektorze edukacji na odległość. Przedstawię specyfikę i skalę funkcjonowania e-learningu oraz wybrane inicjatywy promujące i rozwijające e-learning. Ukażę możliwość wdrożenia e-edukacji przez inne sektory gospodarki. Jak może e-learning poprawić jakość pracy przedsiębiorstwie na przykładzie firmy przemysłowej.

Konkluzją referatu będzie stwierdzenie, że e-learning stanowi nowy trend nauczania. Porównam Polskę do innych krajów, które promują i wspierają rozwój nauczania na odległość, by uwydatnić na ich tle pozycję Polski w procesie kształcenia online.

Globalizacja a nowe koncepcje zarządzania

„Globalizacja działalności gospodarczej jest to dokonujący się na świecie długofalowy proces integrowania coraz większej liczby krajowych gospodarek ponad ich granicami, dzięki rozszerzeniu oraz intensyfikowaniu wzajemnych powiązań (inwestycyjnych, produkcyjnych, handlowych, kooperacyjnych), w wyniku czego powstaje ogólnosiwiatowy system ekonomiczny o dużej współzależności i znaczących reperkusjach działań podejmowanych nawet w odległych krajach”³²

Obecnie żyjemy w czasach gdzie zarządzanie identyfikuje się z globalizacją. To ona zmieniła w zupełności sposób i model funkcjonowania przedsiębiorstw. Żyjemy w czasach olbrzymich zmian w życiu społeczno-gospodarczym. W XXI wieku zarządzanie przyjęło nową orientację. Coraz bardziej musimy radzić sobie z ciągłymi zmianami, a nie stabilnością.

Stawia przed przedsiębiorstwami nowe wyzwania i zmusza do zrewidowania dotychczasowych koncepcji.

W pierwszej części referatu ukażemy istotę oraz podstawowe korzyści, zagrożenia oraz konsekwencje płynące z globalizacji. Zostanie omówiona globalizacja rynkowa i sektorowa. Przedstawienie głównych wymiarów globalizacji. Zmiany zachodzące w otoczeniu przedsiębiorstwa, które są wynikiem globalizacji.

W kolejnej części zostaną przedstawione współczesne koncepcje i metody zarządzania przedsiębiorstwem. Gdzie proces zmian metod zarządzania dokonuje się na kilku płaszczyznach, a rozwój przedsiębiorstwa jest ukierunkowany głównie na wroście przedsiębiorczości, innowacyjności i konkurencyjności.

Ukazane zostaną także paradygmaty tradycyjnego i nowego zarządzania, na które dobry menadżer powinien zwrócić uwagę. Przedstawione zostaną także megawartości dla przedsiębiorstwa XXI wieku, aby osiągnąć ponadprzeciętne wyniki w długim okresie (tzw. wizjonerskie organizacje).

Na zakończenie zostanie omówione ryzyko i niepewność polskich przedsiębiorstw oraz chęć wykorzystania szans stwarzanych przez globalizację. Zabezpieczenie się przed zagrożeniami jakie generuje oraz przed stawianymi wymaganiami polskim przedsiębiorstwom. Zostaną tutaj wymienione najważniejsze makroekonomiczne i mikroekonomiczne bariery, które towarzyszą szansie czy zachęcie do globalizacji.

Marta KUSTERKA-JEFMAŃSKA
Wroclaw University of Economics, Polska

³² A. Zorska, Ku globalizacji?, Przemiany w korporacjach transnarodowych i w gospodarce światowej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998, s. 20.

A SELECTED INITIATIVES OF THE RESEARCH ON THE SUBJECTIVE QUALITY OF LIFE

The quality of life as a complex and multifaceted category comprises the subject of research of many scientific disciplines. The very concept of quality of life and attempts to quantify it are different, depending on the research methods and measurement tools relevant to the discipline. The category of the quality of life is also a practical dimension – it constitutes the object of the interest in the individual scale – of every human, as well as in the collective scale - local, regional, etc.

The main purpose of this paper is to review the methodology of the research on the subjective quality of life at different levels of management.

1. The concept of the quality of life.

The quality of life as a primary purpose of the concept of sustainable development, after T. Borys is understood as the balanced appreciation and recognition of the abundance entailed in global quality and co-existence within human life of both “having”- and “being”- types of quality as well as the “loving”-type of quality, namely balancing physical, mental and spiritual (emotional) development.

There are some derivative notions in evaluating capacity that are related to the category of the quality of life, i.e. the objective and subjective valuation of the quality of life or, as it is emphasized by T. Borys, objectification and biasing of the life quality valuation. The quality of life in the subjective form is determined by the level of satisfaction that people obtain from their own life and its conditions. However, it should be taken into consideration that the relations of this category with the objective quality are not unequivocally defined. The subjective sense of satisfaction with the objective conditions of life also depends on the complexity of the quality of life - the so-called relative sense of victimization and the value system. The division into the objective and subjective quality of life is one of the six sorts of categorization proposed by T. Borys.

2. National Accounts of Well-being as an example of the initiative being implemented at the international level.

National Accounts of Well-being is an initiative taken by the New Economics Foundation, the University of Cambridge and other partners. The indicators have been constructed, using data from the 2006-2007 European Social Survey. This is the most comprehensive and detailed international survey of well-being ever undertaken.

The questionnaire includes a detailed module of 50 well-being questions. The resulting survey dataset was used to develop an indicator set around two headline measures of personal well-being and social well-being: the two crucial aspects of how people experience their lives. Each headline indicator is broken down into component indicators (and in places also subcomponent indicators) which reflect the different aspects which together comprise experienced well-being. In addition, the personal well-being and social well-being indicators can be brought together in different ways to form versions of a combined well-being indicator. As an example of a well-being indicator within a specific life domain, we have also created a satellite indicator of well-being at work.

The indicators were created by standardising and transforming the survey data so that all results are presented on 0–10 scales, with a score of 5 always representing the average score across the 22 European countries included in these National Accounts. Scores above 5 therefore show that well-being is higher than this average level and scores below 5 that is below the average.

Anybody who wants to create their own well-being profile can take simple on-line survey and measure the scores on the different components of well-being and compare the results to countries across Europe.

3. Social diagnoses of the conditions and the quality of life of Poles as an example of the initiative being implemented at the national level.

The researches have been being conducted since 2000 and coordinated by the Council for Social Monitoring, who work up the concept of research and logistics, and then with a group of experts analyze the data and prepare reports called: Social Diagnosis – the conditions and the quality of life of Poles.

Social Diagnosis includes the data on households and prosperity and welfare (attitudes, state of mind and behaviours) of people creating these holdings. It is an objective diagnosis (so-called life

conditions) and the subjective quality of life of Poles in their own report. Using two separate questionnaires, some households and all their available members who are 16 years old are being examined. The study takes into account all the important aspects of life of individual households and their members – both economic (e.g. income, material affluence, savings, loans) and non-economic (e.g. education, treatment, ways of dealing with problems, stress, welfare, life style, pathological behaviours, participation in culture, the use of modern communication technologies, and many others).

4. The quality of life in the Saxon-Polish border region as an example of initiative being implemented at the local level.

The study is carried out within the project: Quality of life in the border area – the strengthening of cross-border flows for the common sustainable development and regional planning, which is co-financed by the European Union through the European Regional Development Fund and implemented by the University of Economics in Wrocław and Dresden University of Technology. The feature that distinguishes this study from other similar studies conducted at local and regional levels is an attempt to answer the question about the impact of the position of individual frontier town on the quality of life of the population. According to the intention of the authors of the study their results should: disclose the differences and / or similarities in the subjective assessment of the quality of life of the inhabitants of the Polish and German border areas; take into account the specificity of the border location of the regions; also have a practical dimension, i.e. can be used by local and regional authorities, e.g. at the planning stage of the development of the given individual (i.a. by regarding to people`s opinions in the process of working out or updating the development strategy). By defining problems and identification and prioritization of border residents` needs, local and regional authorities can also conform provided public services to the needs and expectations of local communities.

The questionnaire survey was divided into two major parts. The first of these involves questions concerning the impact of the frontier town location on the quality of life of its inhabitants. The second one contains questions relating to the quality of life in selected areas. In addition, the second part of the questionnaire is composed of: general questions quantifying the quality of life with reference to the selected branch; specific questions assessing the selected aspects identified within the branches.

For the general questions in the second part of the questionnaire and the questions on the impact of the border proximity on the quality of life, with the exception of the open questions, a 6-point scale of measurement (from the category of “very negative” or “very dissatisfied” to “very positive” or “very satisfied”) was provided.

In the specific questions the approach known i.a. of marketing research, therein customer satisfaction surveys, including validity assessment and evaluation of each of the aspects separated within the areas of the quality of life was applied. This type of approach enables i.a. to indicate those areas that are the most important to respondents and are also rated by them as the lowest. Both evaluations are made on the 5-point scale of measurement. In the case of the validity assessing this scale includes the categories from “not important” or “unimportant” to “very important”. The evaluation of the state can be made using the category of “very poor” to “very good”.

The determination of the questions within the first part of the survey was one of the biggest challenges of the study. There is a lack of practical examples for testing the quality of life in the border areas. Finally, it was assumed that the questions in this part of the questionnaire should raise the following issues: the level of satisfaction with the frontier town location; the subjective perception of the quality of life of “neighbours” living on the other side of the border; the estimation of the tendency of changes in the subjective quality of life in process of time; the purpose and frequency of border crossing; the identity of the inhabitants of the border area; the prospects for the future development of the region; future plans regarding the change of residence.

In the practice of the quality of life studies, it is important to quantify both its dimensions – the objective, assessed on the basis of indicators calculated mainly on data from official statistics sources, and the subjective, described by indicators derived from population opinion surveys. Only through mutual complementarity and correcting some information coming from the two ratio analyses it is possible to get reliable information on the quality of life.

In the studies of the subjective quality of life the most often used research tool is a questionnaire containing questions or closed statements.

The review of experiences and initiatives in the field of the subjective quality of life studies reveals the differences in the approach to define the concept. This is reflected both in the number and diversity of disciplines and aspects of the quality of life, which are assumed to be the subject of this study.

Literature

1. Borys T., Rogala P. (ed.), *Quality of life on local level. An indicators-based study, United Nations Development Programme, Warszawa 2008.*
2. Borys T., *Jakość, jakość życia oraz pojęcia i relacje pochodne, [w:] W. Ostasiewicz (red.), Ocena i analiza jakości życia, Wydawnictwo UE we Wrocławiu, Wrocław 2004.*
3. <http://www.nationalaccountsofwellbeing.org/>

Adam PŁACHCIAK

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Polska

TONY BLAIRA POLITYKA ZMIAN KLIMATYCZNYCH

Problematyka środowiskowa jeszcze na przełomie lat 60. i 70. ubiegłego wieku w manifestach wyborczych głównych brytyjskich partii politycznych była praktycznie nieobecna. Niemniej już w 1969 r. sprawujący władzę laburzyści zamierzali stworzyć odrębny departament, który zajmowałby się właśnie sprawami ochrony i rozwoju środowiska. Pomysł ten podjęli przejmujący już w następnym roku władzę konserwatyści. Duże znaczenie dla rozwoju wizji politycznej brytyjskiego Departamentu Ochrony Środowiska, zwłaszcza w jego pierwszym okresie, miała zwołana w czerwcu 1972 r. oenzetowska Konferencja w Sztokholmie.

Problematyka emisji gazów cieplarnianych w brytyjskim dyskursie politycznym jeszcze w pierwszej połowie lat osiemdziesiątych ubiegłego stulecia nie wzbudzała zbyt dużego zainteresowania. Przykładem może być wypowiedź ówczesnego ministra ds. energetyki Nigel Lawensona, który w 1982 r., prezentując stanowisko będących wtedy u władzy konserwatystów, oświadczył: Nie sądzę, aby zadaniem rządu była jakkolwiek próba sporządzenia planu przyszłego kształtu produkcji i konsumpcji energii. Dążenie do zrównoważenia oczekiwań i dostaw energii nie jest nawet priorytetowym celem rządu Zjednoczonego Królestwa. Naszą troską jest raczej określenie kształtu, który pozwoli rynkowi zaistnieć w możliwie niezakłócony sposób w sektorze energetycznym.³³ Wielką Brytanię postrzegano wtedy jako „ekologicznego truciciela” Europy ze względu na występujący wśród polityków rządzących tym krajem duży opór do redukcji zbyt wysokiego poziomu cząstek ołowiu emitowanych z elektrowni, które były w większości zasilane paliwem węglowym. Również pozostająca w opozycji Partia Pracy nie wykazywała dużego zainteresowania problematyką redukcji emisji gazów cieplarnianych, pomimo zaznaczających się już wtedy proekologicznych postaw wśród niektórych działaczy tej partii.

Pierwsze znaczące zaangażowanie brytyjskiego rządu w międzynarodowej polityce klimatycznej pojawiło się dopiero pod koniec lat 80., kiedy Margaret Thatcher jako premier brytyjskiego rządu wyraziła zgodę na podpisanie Protokołu Montrealskiego. W dokumencie tym nawoływano do niezwłocznego ograniczenia stosowania freonów (CFC), wpływających na zwiększanie się dziury ozonowej nad Antarktyką. Rosnące zainteresowanie konserwatystów polityką klimatyczną mogło świadczyć o tym, że nie lekceważyli oni też konieczności redukcji emisji gazów cieplarnianych w kraju. Nie jest jednak pewne, czy dbałość ówczesnego rządu o jakość naturalnego środowiska nie wynikała też z faktu, że względy ekologiczne stanowiły duży atut przy okazji zamykania kopalń węgla i likwidacji związków zawodowych górników.³⁴ Rezygnacja z energetyki węglowej w Wielkiej Brytanii w tamtym okresie bez wątpienia miała związek z faktem uzyskania przez ten kraj dostępu do gazu na Morzu Północnym. W rezultacie czego wydobycie węgla spadło z 84 milionów ton w 1988 r. do 35 milionów

³³ D. Helm, *The New Energy Paradigm*, Oxford University Press, Oxford 2007, s. 19.

³⁴ Zob.: D. Harvey, *Neoliberalizm. Historia katastrofy*, Instytut Wydawniczy Książka i Prasa, Warszawa 2008, s. 232 – 233.